

། ལྷོ་རྩོམ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་གསུམ་བུ་རྩོམ་
 དཔལ་ལེན་ ༥༠ པའི་ཚོག་ཡོངས་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་པའི་གསུང་འཕྲིན།

། རྩོམ་པ་ལྷོ་རྩོམ་མོ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྩ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་
 པཅན་གཞོན་པ་པོད་མི་མཚོ་ལོ་ལྷན་པུས་ནས་མི་ལོ་རྒྱུ་དུ་གཅིག་འཁོར་བ་དང་། ལྷོ་ལོ་
 ༡༩༩༥ ལྷོ་ ༩ པ་ནས་བཟུང་ཚོ་ལ་གསུམ་པོད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་འཆེ་མེད་ནི་པའི་གྲུན་
 ལངས་བྱུང་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བ་པཅས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་ལ་པོད་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་བཞུན་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷན་སྟེན་དོར་བའི་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་རྒྱུས་དང་། ལྷན་སྟེན་མཚན་
 གཙོད་སྟེང་བཞིན་པ་པཅས་ཚང་མར་རྩིས་དྲན་དང་། མཚོག་གསུམ་རྒྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་
 གསོལ་འདེབས་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ལྷན་དུ་མའི་རིང་དགའ་ངལ་འགལ་རྒྱུན་རི་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ཡང་པོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་སྣང་སྣོབས་དང་། ཚོད་སེམས། ལ་རབས་བཟང་པོའི་གཤིས་ལུགས་སོགས་པོད་
 ཀྱི་ལྷན་མིན་དོ་པོ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། གཞོན་སྐྱེས་མི་རབས་གསར་པ་རྒྱུས་
 ཀྱིས་ཀྱང་པོད་མིའི་བདེན་དོན་འབྲེལ་ཚོད་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པོད་པ་འདི་ནི་ཆེས་དོ་
 མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན། པཅན་གཞོན་འཛིགས་སྤང་འོག་གནས་པའི་
 གཤིས་ལུས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྣང་སྣོབས་དང་རྒྱལ་བསམ་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་པོ་རངས་
 བསྐྱེད་པའོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ད་རྒྱའི་དུས་རྒྱུས་འདིར་གནས་རྒྱུངས་ལེགས་ཉེས་གང་ཞིག་གི་པོག་དུ་འང་མི་རིགས་འདྲ་
 མཉམ་དང་། མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེད། མི་རིགས་སོ་སོའི་ལྷན་མིན་ཀྱི་དོ་པོ་དང་རིག་
 གཞུང་པཅས་སྤང་སྟེན་ལ་སྟོན་པ་ནས་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱ་ནི་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་

ཚོས་སྤྱོད་གྱི་བྱ་བར་གཞིལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། བོད་ནང་སྤྱོད་ལྟོན་དང་། ཚོལ་སྤྱོད་གསར་དུ་
 འཕྲོར་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ཚོལ་གཉེར་གྱི་གོ་སྐབས་བདེ་སྤྱོད་ལྟོན་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད།
 འདམ་སྒྲིབ་གར་རྒྱུ་གར་སར་བོད་སྤྱོད་ནང་བཞུགས་དུས་ཚུན་ལྟར་ལྟར་ལྟར་གསལ་བཞིན་བྱུང་
 ལོ། བོད་དུ་ཉམས་ཆགས་པའི་བའི་རྒྱལ་བཞུགས་འདམ་སྒྲིབ་འདིའི་ཚོལ་སྤྱོད་འདི་ལྟར་བྱུང་
 པའི་རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྤྱོད་པའོ་ཞེས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་གོས་
 དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་གོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་འདིའི་ལམ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་གསལ་བཞིན་ཞིག་ཡིན་
 པས་དགའ་སྤྱོད་ལྟར་འོས་པ་ཡིན།

བོད་ནང་དེར་སྐབས་དམར་པོའི་དབང་འདོན་པས་ཚོས་སྤྱོད་ཁག་ལ་རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་
 མོགས་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་དམ་དྲག་གཞོན་པའི་ལྱིས་ལྟར་བཞུགས་པས་
 བཞོན་པ་ལྟར་བྱུང་། འོ་དམ་འོག་བཞུགས་ལྟར་འཆད་ཉན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྲེམས་སྤོན་
 ཁང་བཞིན་འདོག་པ་ཞི་བཞུགས་པ་བཞུགས་པའི་བྱ་བས་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་སྤྱོད།

ནང་ཚོས་གཞི་རྩར་བུས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞི་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་གིས་
 མཚོན་པའི་འགོ་བམའི་རིགས་སྤྱོད་ལའང་ལབས་འདེགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ལྟར་པ་ཞིག་
 ཡིན། དེར་བཞུགས་གཞིས་བྱས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་དངོས་པོ་འདུགས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱིའི་ཡར་རྒྱས་
 ཁོ་ནར་མགོ་བོ་མི་འཁོར་བར་ནར་རང་པོའི་སྤོལ་རྒྱུ་དང་དེར་རབས་ཀྱི་གོས་ཡིན་གཉེས་
 ལྟར་ཞིག་ཡོང་བར་བོད་མི་སྤྱོད་དང་། ལྟག་པར་ན་གཞོན་ཚམས་ཀྱིས་སྤོལ་སྤོལ་ལ་འབད་
 བཞོན་སྤོལ་མེད་གྱིས་ཁྱད་ལས་པ་དང་། རིགས་གཅིག་ཀྱང་འདོན་པ་གང་མང་སོན་ཐབས་
 བྱུང་གལ། མི་རིགས་སྤྱོད་དང་། ལྟག་པར་བོད་རིགས་ནང་ལྟམ་དམ་གཙང་ཚིག་བསྐྱེལ་
 དགོས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་སོང་བས་དོན་རྒྱུད་རིགས་ལ་ཚོད་འཇུག་མི་བྱུང་བར་ཐན་རྒྱུན་
 བཞོད་བཞུགས་པས་མེས་ཀྱིས་མཛེས་མཇུག་ལ་རྒྱ་དམ་ཟབ་དུ་གནས་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་མ་
 ཉན་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོས་ལེན་ཡོད་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ནི། བོད་ས་ཡོངས་སུ་བྱག་དཔུང་ཕོན་ཆེ་འབྱེམས་འཛོག་དང་། འགྲིམ་འཇུག་ཚད་
 འཛིན་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་དོས་སུ་མཚོན་པ་འཇམ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ལ་ཟུང་། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་
 གཉེས་ཀར་མི་དགོས་པས་སློབ་ཀར་ས་ནས་སེལ་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ།
 འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྲིད་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མེད་
 རྣམས་དང་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་བཅས་ལན་དགུ་ཚད་མཐུད་
 ཀྱིས་བོད་མིའི་མདོན་འདོད་དེ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྲིད་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་
 དང་། མི་རིགས་ས་གནས་རང་སློབ་གི་བཅའ་ཁྲིམས་སྟེང་དོན་གཞིར་བཟུང་གསལ་བཏོན་
 བྱས་པར་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ད་ལྟོ་རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེད་
 བབ་ལ་གཞིགས་ན་མཚུགས་མུར་དོན་འབྲས་སོན་ཏེ་དཀའ་ཡང་། རང་སློབ་ནས་འབྲེལ་
 མོལ་སུ་མཐུད་བྱ་རྒྱུར་འགྲུབ་བ་མེད།

དཀའ་སློབས་ཀྱི་དོས་པ་ཞིག་ལ་གཉེས་སྐྱེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་མིད་བྱས་དང་བོད་མིའི་དྲང་
 བདེན་གྱི་ལངས་སློབས་ལ་ལ་རིམ་གྱི་དམིན་གྱིས་མཚོན་པའི་འཇམ་སྐྱོད་ཚུལ་ཁབ་མང་
 པོའི་ཚོས་སྟེང་གྱི་དབུ་མེད་དང་། སྲི་ཚོགས་ཚོགས་པ་ཁག་མང་ཚོགས། ལྷག་པར་རྒྱ་
 རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོའི་ཁྲོད་ནས་སོས་མཐུན་ཚུལ་སློབ་བྱགས་ཆེ་ཉེད་མཁན་ལོ་རེ་
 བཞིན་རེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་
 གཉེས་ཀྱི་འཁོན་ཚུད་ཅིག་མིན་པར། རྒྱའི་དམར་པོའི་དབང་འཛིན་པའི་གཡོན་ཐལ་ལམ་
 སློབས་ཀྱི་མིད་བྱས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་བདེན་དོན་ར་འཕྲོད་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
 ལྷ་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་བོད་ནང་ཞི་ཚོལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུང་གནས་པའི་
 ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་དོན་སློབ་དྲུང་བདེན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་བཟུང་བཟུང་བཞུགས་པ་

ཞིག་གིས་ཡོད། རོས་རང་གི་རྒྱལ་ལུ་ལུ་ཁག་ཏུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 པར་སློབ་ལུག་དང་མེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་རོ་སྤྲུག་སྐབས་ལ་ཆའི་གདུང་སེམས་དང་རྒྱལ་སྤྱིར་
 ལུགས་ཆེ་ཡོང་གི་འདུག བོད་རྒྱལ་དཀར་ལོ་ལ་འདི་མཐར་ཐུག་མང་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟར་རོས་ནས་རྒྱལ་པར་ཀྱི་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་ལམ་
 གྱིས་ཐན་རྒྱུན་གོ་རྟོགས་ཤི་ལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལུགས་གཞི་སྤེལ་བོད་མི་ཡོངས་
 ནས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་མངའ་བཞེད་འབྲེལ་ལམ་དང་། བོད་རྒྱ་དངོས་ཡོང་
 བདེན་དོན་དང་དུ་རྒྱའི་གནས་རྒྱལ་མེས་རྟོགས་ཡོང་བའམ་གྱི་འབད་བཅོམ་ལུ་མཐུན་བྱེད་
 གལ། བར་ལམ་ནས་བཟུང་གིན་ཅང་མི་མང་ལ་དཀ་གཞོན་གྱིས་དཀའ་འཕེལ་ཆེན་པོ་འབྲུག་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་མེས་ཡོན་ཅན་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དོ་
 དམ་སྤྲོས་ཆད་བཅད་པ་བཅས་ལའང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་མང་དུང་
 ལུ་བརྒྱ་གསུམ་ལའང་རྒྱ་ནང་གི་དངོས་ཡོད་བདེན་དོན་གནས་རྒྱལ་མེས་རྟོགས་དང་སློ་
 བརྟེན་གྱི་རང་དབང་གིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་མཉམ་གྱི་དབང་བཟུང་དང་།
 གནས་རྒྱལ་སྤེལ་གསལ་ནང་གསལ་བུང་ན་མི་རྣམས་ཤིད་ཆེས་ཡོང་གྱ། དེ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་
 འཆམ་མཐུན་དང་། བརྟེན་མིང་། ཡར་རྒྱས་བཅས་གྱི་གཞི་ཅུ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་
 མས་འབད་ཚོད་ལུ་མཐུན་གནང་དགོས།

རོས་ནས་བོད་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་མགྱིན་ཚབ་པ་ལུ་ཉེ་གཞི་ཅུ་ཚོ་བ་མང་
 རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དབུ་བྱིད་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏོན་
 ལུས་ཀྱང་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ལ་ལན་ཞིག་མ་བུང་བའི་སློ་བམ་སྤྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཇམ་
 རྒྱང་ཡོངས་གྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཕྱུར་འགྲོས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མང་གི་བསམ་སློབ་འཕྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞིགས་
 བ། དེ་རྒྱའི་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་མཁེགས་བཟུང་ངེ་ཅམ་ལུས་ཀྱང་བདེན་

མཐའ་གསལ་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་ངེས་ལ་བརྟེན་ཚང་མས་བཟོད་བསྐྱོན་དང་བཅོམ་ལྷན་གྱིས་
རྒྱན་བསྐྱེད་ལུང་གལ་ཆེ།

པོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་དགོས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ཡང་ཡང་
གསལ་བཏོན་བྱས་པ་རྣམས། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་པོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྣོད་ཀྱི་
བཞུགས་ཚེལ་རྫོགས་འདུ་ཐེངས་ལྷ་པའི་ཚོགས་སྐྱེད་དང་མི་འདུ་བར་འབྲུང་འབྲུང་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་ལས་འཆར་པོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་གཅིག་མཚུངས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལུགས་དགོས་པའི་གསལ་བ་
བཞིན། ཉེན་གསུང་པོད་རྒྱུན་རྒྱུན་ལྷོ་པའི་ཡིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་
མིའི་རྫོགས་ཆེན་དུ་གསལ་སྟོན་གནང་བ་དེ་ནི་བཟང་སློབ་ཀྱི་གོམ་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་ཞིང་འཕྲོག་ས་
ཁུལ་ནམས་སུ་ཡར་རྒྱས་འདུགས་རྒྱན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་
ཡང་། མུ་དངོས་ཡར་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཙུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་རྒྱན་ཡིག་བཅས་
པ་ཉམས་སྐྱོད་ཅེ་བཞག་དང་། འཇམ་སྐྱེད་ཡང་སྐྱེད་དུ་བྱུགས་པའི་མཚོ་སྐང་པོད་ཀྱི་ཁོར་
ལྷག་གར་སྐྱེད་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཏོར་བཞིག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་མི་
འགོ་བ་བྱ་རྒྱུར་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་གལ།

དང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དབུ་བྱེད་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན། རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཚོགས། པོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མང་པོས་རྒྱ་གཞུང་གི་གཞོན་ལྷན་གྱིས་བསྐྱོན་གཅོར་ལ་
མ་རྟོགས་པར་པོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལུ་མཐུན་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་དེ་རིང་གི་གོ་
སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བཀའ་རྒྱུན་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་ང་ཚོར་ག་ཆེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་
རྒྱན་མཐུན་གནང་མཁམ་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་དང་། དབུ་བྱེད་ནམ་པ། མི་མང་བཅས་
ལ་བཀའ་རྒྱུན་རྒྱུ་ཡིན།

མཚའ་དོན་གྱི་འགོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་སྡོན་ལམ་བཅས། ལྷ་གྲུབ་
 དགེ་སྤྱོད་ཚོས་ལྷ་བ་ལྷ་ལའི་ལྷ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༩ ཚུས་ ༡༠ ལ།